

Balatonberényi Tükörkép

„Itt mindenki szóhoz jut.”

„A véleménye miatt senki ne szenvedjen zaklatást.”

BALATONBERÉNY KÖZSÉG HAVONTA MEGJELEN KIADVÁNYA

IX.évf, 5.szám 2015. május

Szavalóverseny

2014. április 23-án került sor az immár hagyománynak számító szavalóverseny megrendezésére a m vel dési ház szervezésében. Jóles érzéssel töltött el az indulók népes serege, ami min síti a szervez k, a felkészít k és nem utolsósorban a nevez k verszeretét. Külön elismerés illeti a versválasztásokat, amelyek kivétel nélkül mind megfeleltek az életkori sajátosságoknak. Örömmel tapasztaltam kedvenc költ m, Radnóti Miklós népszerűségét az ifjúság körében. Büszkeséggel töltött el, hogy mindenki felkészülten érkezett a megmérettetésre. A néz közönség – és f leg a gyerekhadra gondolok – megadta a tiszteletet a fellép knek és fegyelmezetten, figyelemmel hallgatták egymás produkcióit, közel egy órán keresztül. Megelégedéssel nyugtáztam az érdekl d nagyszül k jelenlétét, akiket sok rendezvényr l hiányolok. Dicséret illet mindenkit - aki lámpalázát leküzdve – fellépett a színpadra! Ezt a kiosztott díjak is tükrözték.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Falunap

Hagyományokhoz híven május elsején került megrendezésre a m vel dési ház szervezésében. Kora reggel indult a horgászverseny, majd tíz órakor a futóverseny vette kezdetét, amin zömében óvodás – és iskoláskorú nevez k álltak rajtvonalhoz. A feln ttek közül csak pár

embert sikerült elindítani. Az aszfaltrajzverseny is a kicsik körében aratott sikert. A délel tt további részében az Ifjúsági Klub által felállított népi játékokat próbálhatták ki az érdekl dök, az óvodából leszállított trambulínon végezhetek akrobatamutatványt, illetve az óvón k és a Vizti-család által felügyelt labdajátékokon vehettek részt. Csoportosan f ztek tagjaiknak: a Nyugdijas Egyesület, az Ifjúsági Klub és a Balatonberényért Egyesület. A délután a futballpályán megrendezett sárkánykupával folytatódott, majd a Balatonberényért Egyesület tagjai arcfestéssel, csillámtetoválással és testfestéssel díszítették az érdekl d ket. Szintén az egyesület szervezésében került lebonyolításra a családi vetélked . Els helyezést ért el Vizti Laura és csapata, másodikat a Brassai-család, harmadik a Nyers-család lett. A zs ri különdíját Kovács Gábor és családja kapta. A feltámadó hideg szél és a tragikus baleset híre vetett véget a jó hangulatú napnak.

www.balatonbereny.hu

S Z A B Á L Y Z A T A TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR LÉTREHOZÁSÁRÓL

A település szempontjából meghatározó jelentőségű, a falunkhoz való tartozást kifejező egyedi szellemi termék, tárgy, kulturális alkotás, hagyomány, jelkép, természeti érték, stb., amelyet a települési értéktár bizottsági minőségében eljárva (továbbiakban: TÉB) - annak minősít.

A Települési Helyi Értékek Gyűjteménye a TÉB által kiemelt helyi jelentőségűnek nyilvánított javak összessége.

A JAVASLATTÉTEL ÉS DÖNTÉS SZABÁLYAI

Helyi értékkel nyilvánításra a TÉB tagjaihoz címezve, írásban bárki javaslatot tehet, amelyet indokolni szükséges és dokumentálni köteles.

A javaslatétel tartalmára és formájára vonatkozóan a 114/2013. (VI. 16.) Kormány Rendelet 6. § (4) bekezdése, továbbá 1. sz. melléklete az irányadó.

A beérkezett javaslatot az értéktár bizottság vizsgálja meg, a javaslattevő szükség szerint hiánypótlásra szólítja fel. Amennyiben a javaslattevő a hiánypótlásnak a megállapított határidőig nem tesz eleget, a bizottság érdemi tárgyalás nélkül az indítványt elutasítja. Az elutasítás nem akadályozza annak, hogy a javaslattevő az értéktárba történő felvételt ismételt indítványozza.

Az értéktárba való felvétellel a javaslat beérkezését követő 90 napon belül, a fent leírt szavazati aránnyal a TÉB dönt, melyről a javaslattevő írásban értesíti.

Javaslatával fordulhat a bizottság bármely tagjához:

A bizottság tagjai a tv. ajánlásnak megfelelően:

Horváth Lászlóné,
Kovács Ilona helytörténész,
Zibák Istvánné képviselő asszony,
Barjákné Martin Judit Művelődési Ház vezetője.

Meghívó helyi esélyegyenlőségi fórumra

A település helyi esélyegyenlőségi programjában (HEP) foglaltak végrehajtásának ellenőrzése, továbbá felülvizsgálata céljából tisztelettel meghívjuk Önt

a 2015. május 20-án (szerdán),
15.30 órakor kezdődő

helyi esélyegyenlőségi fórumra.

Helyszín:

az Önkormányzat épületének tanácskozóterme,
8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.

A HEP fórum feladatai:

- a helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT) megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása,

- annak megvitatása, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elsegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és ez tapasztalatok alapján szükséges-e új beavatkozások meghatározása,

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megbeszélése,

- a módosított HEP IT elkészítése a 2015. június havi képviselő-testületi ülésre.

Megtisztelt jelenlétére számítunk.

Balatonkeresztúr, 2015. május 08.

Tisztelettel:

Petkess Kornélné sk.
Alapszolgálati Központ vezetője
HEP referens

Galambosi Krisztina sk.
igazgatási ügyintéző
HEP referens

Döntött a Képvisel -testület...

- A képvisel -testület pályázatot nyújt be a települési önkormányzatok rendkívüli szociális támogatására.

- A képvisel -testület kinyilvánította azon szándékát, hogy támogatja Balatonberényi Községi Sportegyesület által az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alaphoz benyújtandó pályázatát, új gépjármű beszerzésére.

- Elfogadta a balatonkeresztúri rendőrök 2014. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

- A képvisel -testület elfogadta és támogatja a volt Erdért területen kialakítandó Ipari Park létesítését.

- Megtárgyalta a Települési Értéktár Bizottság beszámolóját, és a lakosság, civil szervezetek javaslatát is várja május 30-ig.

- A belső ellenőrzés 2014. évi feladatairól adott tájékoztatást elfogadta.

- A Marcali Kistérségi Többcélú Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról döntött.

- Támogatja a Balatonberényi Turisztikai Közhasznú Egyesület csatlakozási szándékát a Balatonmáriafürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülethez, és annak önkormányzat részéről történő új alapokon történő anyagi támogatását a jövőre.

- A lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról adott jelentést, a két ülés közötti fontosabb eseményekről adott tájékoztatást elfogadta, valamint a polgármester első negyedéves hozott szociális jellegű döntéseiről adott tájékoztatást.

- A képvisel -testület felhatalmazta a polgármestert, hogy a Gesztling Kft-vel a „Balaton Villapark” elnevezés és a település teljes területére kiterjedő településrendezési szerződést aláírja.

- Pályázatot nyújt be az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítására.

Horváth László polgármester

Fogjunk össze a Melanoma ellen!

Magyarország lakosságának egészségi állapota közismerten rossz, melyhez jelentős mértékben hozzájárul a daganatos betegségek kirívóan magas előfordulása: minden negyedik haláleset daganatos betegség miatt következik be.

Az elkerülhető halálokok körébe tartoznak azok a daganatos betegségek, amelyek korai, még tünetmentes állapotban szűrővizsgálattal felismerhetők.

A melanoma a bőrben található festékanyagot (pigmentet) termelő sejtek, a melanociták rosszindulatú elváltozása; ritka ráktípus, de egyike a legveszélyesebbeknek.

A melanoma gyakorisága évről-évre növekszik, a melanomás esetek száma az elmúlt 20 évben duplájára növekedett. Az anyajegyeink rendszeres szűrését mi sem indokolja jobban, minthogy a bőr daganatok miatti halálozás legnagyobb hányadéért a melanoma tehető felelőssé. Szerencsére, ha időben felismerik, és korai stádiumban eltávolítják, akkor jó eséllyel gyógyítható.

Május 7-én, a melanoma világnapján a szűrés fontosságára hívjuk fel a figyelmet. A bőr rák szűrése egy fájdalommentes és gyorsan elvégezhető vizsgálat. Az időben felfedezett rosszindulatú elváltozások gyógyíthatóak, így a rendszeres anyajegyszűrés életet menthet!

Rendkívül fontos, hogy ismerjük, tartsuk számon anyajegyeinket és a legkisebb gyanús elváltozás észlelésekor feltétlenül forduljunk bőrgyógyászhoz!

Melyek azok az anyajegyváltozások, melyek melanoma kialakulására utalhatnak?

Megváltozik a színe, a pigmentáció

Megváltozik a felszíne, kiemelkedik a bőrből, göbössé válik, megvastagodik

Az anyajegy alakja asszimmetrikussá válik, vagy egy új asszimmetrikus anyajegy jelenik meg

Megváltozik a határa (széle), nemni kezd a bőrfelszínen

Kisebbedik, felmaródik vagy kifeléyesedik

Vérezni kezd

A melanoma esetek nagy része a túlzásba vitt, helytelenül végzett napozás következménye. A fényvédelem különböző faktorszámú krémek használatával biztosítható. Ezenkívül azonban figyelniünk kell a napozási szokásaink káros következményeire, az erős napsugárzás okozta leégésre, illetve a túlzott szoláriumozás kockázataira.

Bővebb tájékoztatás érdekében forduljon bizalommal házi orvosához, bőrgyógyászhoz!

Szavalóverseny

(Folytatás a címlapról.)

Mégis szeretnék korosztályonként kiemelni egy-egy fellépőt. A picik közül Kovács Zsanettet - aki az arcára kiül szorongás ellenére - nagyon szépen hangsúlyozta a nyelvtör fordulatokkal teli verset és a kérdő mondatok hanglejtésével remekül boldogult.

Az alsó tagozatosok közül Bán Gyöngyöt - aki a kezdeti bizonytalanságát leküzdve – teljes átéléssel adta el produkcióját. A párbeszédet hangszínváltással emelte ki.

A felsők közül Bán Balázst, aki a mondani-valót gesztikulálva tette élvezetessé. Hangerőváltásokkal jelenítette meg a verset átszövegelte, megtartotta a hatásszüneteket. Előadásának élvezhetőségét növelte, hogy az itt élőkkel ellentétben – magamat is beleértve – helyesen ejti a hosszú magánhangzókat.

A felnőttek közül Ujj Imre bácsit, aki idős kora ellenére, személyes példamutatással hirdeti a versek iránti elkötelezettségét. A résztvevők számára a követendő példa, a vers és annak szeretete kortól és nemtől független. Ha kell képpen belénk ívódik, végigkíséri egész életünket.

Csiri

Helyezések:

Óvodások: Horváth Nóra, Hollender Hanna, Kovács Zsanett és Orsós Rajmond elismerő oklevelet és könyvjutalmat kaptak.

1-2. osztályosok:

- 1.: Bán Gyöngy Beáta
- 2.: Venczel Virág
- 3.: Böröcz Melitta
- 4.: Kovács Roland
Venczel Máté

3-4. osztályosok:

- 1.: Orsós Gábor
- 2.: Brassai Nóra
- 3.: Nyers Romina
Jónás Angelika

Felsősek:

- 1.: Bán Balázs
- 2.: Makay Sára

A felnőttek: Rácz Alexandra és Ujj Imre elismerő oklevelet és könyvjutalmat kaptak.

Citerával fellép Böröcz Csabát a zsűri különdíjjal jutalmazta.

Körzeti t zoltóverseny Balatonberényben

Május 9-én Balatonberény adott otthont a Marcali környékbeli önkéntes t zoltóegyesületek hagyományos megmérettetésének. A berényi t zoltók közül a lányok az első, míg a fiúk a negyedik helyen végeztek, amihez szívvel gratulálunk.

Végeredmény:

„A” kategóriájú leány (ált. isk.)

I. Böhönye

„A” kategóriájú fiú (ált. isk.)

I. Böhönye

„B” kategóriájú fiú (ifjúsági)

I. Vése

„C” kategóriájú női (felnőtt)

I. Balatonberény

II. Böhönye

„C” kategóriájú férfi (felnőtt)

I. Böhönye

II. Szekedencs

III. Fonyód

IV. Balatonberény

V. Vése

VI. Balatonkeresztúr–Balatonmáriafürdő

Telt házzal kirándult a Nyugdíjas Egyesület

Május 6-án Szentendrére kirándultak a nyugdíjasok. Délelőtt a skanzent tekintették meg. Kisvonat szállította a társaságot az egyes tájegységekhez. Így is kiadós sétát követelt mindenkit a területek bejárása. A kora délutáni órákig a terület három részének látnivalóit sikerült felderíteni. Ezt követően a városközpontot keresték fel, ahol mindenki fáradtságának, érdeklődésének megfelelően a múzeumokkal, a várossal, a Duna-part szépségeivel ismerkedhetett. Fonyódligetre érve a bőséges vacsorát jó ízben fogyasztották el.

www.balatonbereny.hu

A nyertes 11

Május 9-én rendezték meg Fonyódon a Nyugat-Balaton Kistérség csapatainak – ebben az esetben csoportjainak - találkozóját. Mielőtt a címből bárki is a fociira gondolna, gyorsan kijelentem, hogy akikről írok, már kint vannak abból a korosztályból, hogy focizzanak.

Nem veszem tovább igénybe az olvasó türelmét, elárulom, hogy a Balatonberényi Nyugdíjas Egyesület dalköréről kívánok tudósítani.

A dalkör benevezett a kistérség nyugdíjas szervezetének Fonyódon megrendezett Kulturális Találkozó-jára. Az eladott somogyi dalcsokkal bejutott az országos megyei gálára. A zsűri elismertként vehették át az oklevelet. A zsűri értékelésében egyetlen mondatot idézek: „Elismerésre méltó a balatonberényiek fergeteges somogyi dalcsoka.”

Természetes, hogy csoport tagjai nagy örömmel fogadták a zsűri értékelését, és a megyei gálára való meghívást. Beigazolódott, hogy nem volt felesleges időpazarlás a sok-sok próba, tanulás, gyakorlás.

Ezúton is szeretném megköszönni a csoport nevében Lukács Ferencnének - Rózsikának - odaadott, önzetlen munkáját, mellyel a dalokat betanította.

Összegezve: Meggyőződésem, hogy a dalkör ezzel a produkcióval is hozzájárult községünk hírnevének öregbítéséhez.

Ujj Imre

Tisztelt Alpolgármester Úr! Kedves Horváth Péter!

Köszönettel vettem a Balatonberényi Tükörkép 2015. áprilisi számában megjelent, az elzáró Tükörképben szereplő írásomra való alapos és részletes választát, tájékoztatását.

Kiegészítésül még hozzátenném, hogy a 5.25 perces busszal nem lehet (órákat várni az orvosra) még rendelésre menni. A 6.52-es buszon pedig mindig nagyon sokan vannak és nem lehet már ülőhelyet kapni.

A keszthelyi 1-es busz említését köszönettel vettem és majd utána érdeklődök a csatlakozásoknak.

Örömmel vettem, hogy a Béke park és az Árkád piaci témákban egyetértünk.

Valóban jó lenne, ha a lakosság többi tagja is megírná véleményét, újítását a falu érdekében.

Köszönettel:
Ery Béláné

Kedves Balatonberényi Lakosok!

Ezúton értesítjük Önöket, hogy

május 20-án, szerdán, 16.30-tól a Képviselő-testület fogadóórát tart

a Mivelési Házban.

Várjuk kérdéseiket, észrevételeiket, forduljanak hozzánk bizalommal!

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete

GYERMEKNAP BALATONBERÉNYBEN

2015. június 6-án szombaton

Programok:

- kalandtúra a Dörcre a balatoni legendák nyomát követve
- közös ebéd minden résztvevőnek
- versenyek, vetélkedők nyereményekért
- délután agyagozás és társasjátékok

Gyülekező

9.00-kor a focipálya melletti parkolóban
Ésőnap: június 7. vasárnap

A részvétel mindenki számára ingyenes!

Szeretettel várunk minden gyermeket és a kísérő szülőket!

A programok a Balatonberényért Egyesület szervezésében valósulnak meg.

A „Bel” fától a májusfaig

Április harmincadikáról május elsejére a közterén felállított, feldíszített fa, az életfa köszönti a természet megújulását, ha lányos háznál állítják, akkor udvarlót jelent. Székelyföldön Jakabágnak is nevezik.

Május elseje si kelta ünnep volt, Beltane az ifjú isten férfivá serdülésének napja. Ekkor szeret bele az istennébe, szerelmük a mezőn teljesül be a virágok közt elsejére virradóra. Ennek emlékére állították a „Bel” fát, amely a férfiaság szimbóluma. Színes kendőkkel, szalagokkal díszítették, ezeken is szimbólumok. Világfának is nevezték, mely összeköttetést teremt az alvilág, az evilág és a felvilág közt. Úgy tartották, november elsején az alvilágba nyíló kapu tárul fel, május elsején pedig a felvilágba. Jakabfaként is fellelhető a régi írások közt. A név eredete: Szt. Jakabhoz és Szt. Fülöphöz térít útján egy szűz társult, Valburga, akit a pogányok tisztátalannak nyilvánították, rágalmazták. A lány, hogy elűzze a gúnyolódókat, letézte botját, letérdelt elé, s órákon keresztül imádkozott, virradatra a pogányok szeme láttára a fa kizöldült.

Az ünnep hagyományos színei a piros, a fehér és a zöld lombok. A középkorban közös májusfát állítottak a munkások, vagy a cselédek, ott, ahol dolgoztak. A XVIII. században szokás volt a templomban is fát díszíteni. Hazánkban a két világháború közt teljesedett ki, komoly udvarlási szándékot jelzett, tájegységenként változott.

Kalotaszeg falvaiban szokás volt a zöldellés, a zöld ágat minden díszítés nélkül a lányos ház kerítésére téték. Nyitra vidékén minden lánynak állítottak, aki eladósorba került. Ezután mehettek bálba, s elfogadhatták a legények udvarlását. A matyó lányok közül csak a leghíresebbeknek adtak, akik a legkelendőbbek voltak a legények szemében. Volt, ahol a rossz hírű lányok kiszáradt gallyakra akasztott lyukas fazekat vagy rongydarabot kaptak. A csiki székelyek ezt a napot zöldfarsangnak nevezték, minden jóra való lány háza elé lucfenyőt állítottak. Palóc területen csak a fát állították a fiúk, a lánynak, s az anyjának kellett feldíszíteni azt. A Csallóközben májfának titulálták. Északon hatalmas lehántolt kéregfa volt, az Alföldön közepes méretű, Erdélyben többnyire zöld ág. Romániában április utolsó estéjén egy tüskés szárú, sárga virágú csokrot akasztottak ajtajuk fölé. Ez elsején egész nap itt lógott. A legenda, mely ehhez fűződik: Jézus egy házban rejtőzött el üldözve, amit észrevett egy rászoruló, s megjelölte a házat, eme virágcsokorral. Másnap reggel, mikor megérkeztek a katonák, minden ház bejárata fölött ott díszelgett a sárga csokor.

A néphit szerint, aki az első májusi harmatban

megmossa az arcát, megszépül tőle, s fiatal marad. Ajánlották a harmatot lábizzadás ellen, hajnalban kellett mezítláb végigsétálni a mezőn. Egész Európában elterjedt szokás volt a „harmatszedés”. Az asszonyok napkelte előtt – gyakran meztelenül – egy lepedőt húztak végig a legelőn. Ezt az abrakba, vagy a kenyérlisztbe csavarták bele.

A májusfa kidöntésére általában pünkösdkor került sor, ez nagy ünnepséggel járt. Szertartásos mozzanat volt a körüljárás és a májusfamászás. Azé lett a tetejére érített ital, akinek ez sikerült. Sokszor tréfából paprikás vizet töltöttek bele.

Manapság ez a szokás egyre jobban kihalófélben van, napjainkban virágkosarat küldenek május elsején a fiúk szívük hölgyének. Ennek a gyökerei szintén a múltba nyúlnak vissza. Ugyanis szokás volt májuskosarat küldeni. Április 30-án éjjel a fiatalok kimentek a mezőre, virágot szedtek, azzal ékesítették magukat, hajnalban hazafelé minden házhoz beadtak egy szál virágot. Az egyedülállóknak kosárba rakták, megteltek jókívánságokkal, ez volt a májuskosár.

Csiri

(Forrás: Magyar Néprajz VII. folklór 3.)

A KÖLTÉSZET NAPJÁRA: CSOBOLYA JÓZSEF: KÁRPÁTALJA

A mi hazánk a fenyőfák hazája,
Itt még csermely a magyarok Tiszája.
Hegyeknél magasabban ringott bölcsünk,
Minket a bércek adtak ide kölcsön.

Testvéretek vagyunk, s idegen mégis,
Itt szent, visszhangosabb a hang, s a vér is.
A vizek zengve, tört-sziklákat visznek,
Akik itt élnek, erősebben hisznek.

A nagy hegyek, mint szűz parasztok állnak,
S csoportokban, munkátlan elpipálnak.
Olykor felhők felett az égbe - vesznek,
Akik itt élnek, gyakrabban könnyeznek.

A mi hazánk a fenyőfák hazája,
Most csonka - ország vérsikolyos szája.
A magyaroknak itt sírokat ásnak,
Akik itt születtek, mindig visszavágyanak.

2 éve jegyeztem fel az Ukrajnában élő magyar költő versét. Akkor az író nem is gondolhatta, hogy tartalmát, mondanivalóját egy hamarosan bekövetkező háború méginkább felerősíti, - mert azóta az ottélőknek még több okuk van arra, hogy az életük folyását a korábbinál is gyakrabban megkönnyezzék.

Mátrai Károlyné

Emlékeim (Gyermekkori játékok)

Ahogy kijött a tavasz, a jó idő, a szabadban játszottunk. Kinti játékok fontos kelléke a labda volt. Rongy, majd „simi”, később gumilabdánk volt, melynek úgy a színét, mint a nagyságát tekintve bőséges változatát ismerjük. Közkedvelt volt a piros-fehér pettyes. A labda sok fajta játék eszközeül szolgált.

Büntető labdázás

Körbe álltunk, és a labdát nem sorban, hanem tetszés szerint – össze-vissza – dobáltuk egymásnak. Mindenki élesen figyelt, hogy merre, milyen irányba dobja a kezdő a labdát. Akihez az első dobó irányította, el kellett kapnia. Aki leejtette a labdát büntetést kapott. 1.) egy lábon kellett állni, 2.) letérdelni egy térdre, 3.) letérdelni két térdre, 4.) guggolni, stb.

Legyen a...

Többen játszottuk. Az egyik játékos a labdát feldobta a levegőbe, s közben mondta, hogy legyen a, legyen a..., mikor már jött lefelé a labda akkor mondta ki a nevét az egyik játékosnak, akinek a labdát el kellett kapni. Ha nem sikerült, maradt az első játékosnál a labda feldobásának joga.

Egy, kettő re...

Általában mi lányok játszottuk egy-egy ház falánál. A játéknak mondókája volt:

„Egy – elre, két – kettő re,

három – hatra, hat – kilencre,

tízre ki – tízre, tizenegyre.”

A falhoz dobott labdát el kellett kapni a játékosnak. A mondóka közben a labda eldobása után a játékos tapsolt egyet, majd a mellén keresztbe tette kezét, gyorsan pördült egyet, hogy

el tudja kapni a labdát.

Végül a falhoz pofozás. Nem úgy dobtuk a labdát, hanem tenyérrel ütögettük a falhoz. Ha a játékos eltévesztette, leesett a labda, akkor a másik játékos következett.

Másik változata a földhöz pofozás. A labdát nyitott tenyérrel ütöttük a földhöz a következő mondóka kíséretében.

Ki-ki maga mesterségét folytassa...tassa...tassa, a másiknak átadhassa Jucinak, vagy Marikának, stb., ekkor át kellett venni a labdát annak, akinek a neve elhangzott és folytatta tovább a labdapofozást.

Ha elgurult, és a játékos nem tudta folyamatosan a földhöz ütni a labdát, másik játékos következett.

A fiúk kedvenc labdajátéka a futball és a labdafejelés volt. Míg a futballhoz több fiú is kellett, addig a labdafejeléshez csak kettő. A labdafejelésnél a két játékos aránylag közel állt egymáshoz, és a labdát fejvel továbbították a másik játékos felé, akinek azt fejvel ismét vissza kellett küldeni. Ha nem sikerült, leesett a labda, akkor másik fiú lépett be a játékba.

Ha nem jött össze annyi fiú, hogy futballozni tudjanak, akkor is szívesen rúgták a labdát egymásnak. Igyekeztek kicselezni a másikat, hogy ne a lába elé kerüljön, hanem a játékos mellett messzebbre guruljon el a labda. Ilyenkor a kicselezett játékosnak a labda után kellett futni, és ha visszahozta csak azután tudta a társának visszafejelni a labdát.

(Megjegyzés: A múlt havi számban lévő gombhúzás és kígyó játékhöz a rajzokat Frech Józsefné készítette.)
(Folytatjuk.)

Kovács Ilona
helytörténet kutató

Hegy - legendák

Tátika

A tatárjárás idején Tadenka volt a neve, ebből lett Tádéka. Vörösmarty említi először Tátikaként, mivel az e vidéken élők a hosszú i-t é-nek ejtik, pl.: gyík- gyék, kígyó- kégyó, így azt gondolja a Tádéka az valóban Tádika, amiből Tátikát varázsol a versében.

Szánthó Gáspár volt a vár ura Zsigmond király idején. Amikor meghalt, özvegye, egy gonosz, buja asszony elhatározta, elveszejtí mostohalányát. Szánthó Magdolna, azaz Mancsi ragyogó szépség volt, s angyali természet. Mindenki rajongott érte, mindenkit akarta feleségül. De a szomszéd vár urának, Rezy Sándornak volt a haláláig menyasszonya. Rezy Sándor elment a török háborúba. Fiatal volt, szép, mint Apolló, erős, mint Herkules. A király maga mellé vette. Borbála királyné pedig a szerelem hálóját szította köré. Sándor hirtelen lett szerelméhez, menyasszonyához. Rezyt a lelkiismerete nem hagyta nyugodni. Méltatlannak érezte magát Tátika ifjú úrnéjéhez, felbontotta az eljegyzést, visszaadta Mancsi szabadságát. Megundorodott a világtól, önmagától, a rengeteg erdeiben bujdosó vadember lett belőle. Csak a német bánta, és epedezett Mancsiért.

Mancsi mostohája idő közben férjhez akart menni, de a kérések mind a szépséges Szánthó lányt ostromolták, ezért elhatározta, elveszejtí. A Tátika szirtes oldalában állt egy kápolna, melyet egy remete, Mancsi tanítója gondozott. Azt eszelte ki, hogy karácsonykor, az éjféli mise kezdete előtt ide csalja ki a lányt imádkozni, s lelkét a szikláról a remetével együtt. Azonban az erdei vadember meghiúsította tervét. A gonosz mostohát és szolgáját taszította le a szikláról. Holttestüket felfalták a farkasok. Volt menyasszonyát a várába vitte, de a gyilkosság bűne nyomasztotta lelküket, boldogok nem tudtak lenni. Rezy Sándor Rómába zarándokolt a nébocsánatért, Magda pedig felvette a Veszprém-völgyi apácák fátylát.

Csobánc

Hegyesd és Csobánc két szomszédvár. Két rortoronyként vigyázták a Tapolca-Veszprém közti

utat. Csobánc várát 1272-ben említik először az oklevelek. 1300-tól a Rátót nemzetségből való Gyulaffy családé, közel négyszáz éven át. Hisz védek köszönhetnek sohasem volt török kézen. Amikor a török 1561-ben elfoglalta Hegyesd várát, Gyulaffy László párbajra hívta ki Pajazi ágát, hogy Csobánc várát ne veszélyeztesse. Az agapáncélján a várkapitány kopjája zászlóstockól hatolt át. A Rákóczi-szabadságharcban a kuruc utánpótlás fontos bázisa lett. A császári túlerővel vívott csaták során állaga erősen megromlott. 1709-ben használhatatlanná nyilvánították.

Rezi

Rezi várának gyomrában búvik meg a Sikalijka-barlang. A leletek szerint már az ősember is lakott benne. Dr. Darnay Béla szerint az őshévíz egyik feltörési pontja is itt volt. A legenda szerint Peth Péter várúr idején apadt el. Megtiltotta a szegény embereknek, hogy a gyógyító hévízben fürdőzzenek. Ezután a forrás pezsegve, forrva, nagy zúgás közepette a magasba szökött, majd visszaesett a mélybe és örökre eltűnt. Peth úr aranypénze mindkétvé változott. Ezeket a lapos köveket láthatjuk a Rezi vár körül.

Kovácsi-hegy

A Keszthelyi-hegység része, itt található a Vadlánylik-barlang. A legenda szerint egy gazdag lány szerelembe esett egy szegény legénnyel. A lány szülei ezt nem nézték jó szemmel. Meghívták magukhoz a fiút, leittatták, majd az apa kicsalta az istállóba, hogy megmutassa neki a gazdaságot. Itt azonban már a zsandárok várták, akik az apa utasítására megölték a kérést. Amikor a lány megtudta ezt, elmenekült otthonról, egy barlangba húzódkva élte le életét. Róla nevezték el. Savanyú Jóska is bujdosott itt a zsandárok előtt. Utoljára a német megszállás alatt menekültek ide a környék lakói. Később, Rákosi beszolgáltatási rendszere alatt a gabonák rejtékhelyéül szolgált.

(Forrás: Internet)

Automata öntöz rendszerek, öntözéstechnika

Egy öntöz rendszer által nyújtott, az öntözéstechnika által kínált megoldások el nyei közül az alábbiakat emelném ki:

- rengeteg időt spórolhatunk meg
- precíz csapadék kijuttatás az automatavezérlés segítségével
- rendszeres öntözés akár különböző növénycsoportoknak is
- víztakarékos megoldás még hálózati víz esetén is

Az öntözéstechnika eszközeinek felhasználásával építjük rendszereinket, mely rendszerek általában a következőkben állnak (jelen eszközök egy általam tervezett öntöz rendszerben találhatóak meg):

- Vezérlés
- Öntöz vezérlés:

Feladata automatikusan vezérelni az öntözést illetve a szivattyút. Időjárás érzékelő csatlakoztatható, ami lehet: eső-, fagy- vagy szélérzékelő. Könnyen gyorsan megtanulható a programozása. Jelen esetben a Gardena 4040 öntözésvezérlést használnám, amit 2040 modullal 12 szelepre beállítunk. Így minden egyes kört saját szeleppel és vezérléssel tudunk üzemeltetni. Öntöz szelepenként akár 4 független programot is el tudunk tárolni benne. Viszont 230V-os csatlakozás szükséges neki.

- Mágnes-szelep:

Az öntöz rendszer zónáit látják el vízzel. 24 V váltóárammal működik. A zavarmentes üzemeltetéshez öntisztuló finomszűrővel van ellátva. Szükség esetén kézi nyitás/zárás funkcióval is el látják.

- Szivattyúrelé:

Az öntöz berendezés szivattyújának a vezérlésére szolgál.

- Esőérzékelő

Bármelyik öntöz rendszerbe beépíthető. A beállított csapadékmennyiség mértékében állítja le az öntözést, így elkerülhetjük a túlóntozást visszaállítja az öntözést, miután kevesebb csapadékot érzékel. A kívánt nedvességtartalmat mi állítjuk be, a kijelzőn leolvashatjuk az éppen aktuális értéket. 2db 1,5V-os AAA alkáli elemmel a működési ideje kb. 1 év.

- Szórófej

Megkülönböztetünk spray típusú, illetve rotoros szórófejeket. A spray típusú szórófejeket 1m-5m között használjuk, kiemelkedésük lehet 5cm-30cm-ig. Leggyakrabban a 7.5cm illetve a 10cm kiemelkedésűeket használjuk. Fúvókájuk lehet fix szóráskép vagy állítható szög. Ide tartoznak a speciális fúvókák is, mint például a sávöntöz vagy a négyszögletes fúvókák. Egy másik típusuk a hidromotoros (turbinás) forgó szórófejek, ezeket 5m-15méteres tartományban alkalmazzák. Szórási szög fokozatmentesen állítható 0-360 fok között. Az általam tervezett öntöz berendezésnél a két szórófej típust használtam, a Gardena „T 200” turbinás és a „R 140” süllyesztett négyszögletes.

- Csövek

Az öntöz rendszer kivitelezésekor KPE (kemény polietilén) csöveket építünk be, ami 6 vagy 10 bar nyomást bír el. Ezek a vékonyfalú csövek kis sugárzási veszteséggel bírnak. Legtöbbször 25 vagy 32mm-es csövekkel telepítünk. Ezek a csövek mind föld feletti, mind föld alatti telepítésre alkalmasak. UV-sugárzás, időjárás-, öregedésálló. Szórófejek bekötésénél használatos az LPE (lágy polietilén) cső, ami 20mm-es átmérőjű. A csőszakaszokat csatlakozóelemekkel, illetve idomokkal kötöm össze, így még kisebb a sérülés esélye. Minden körben a legalacsonyabb ponton víztelenítő szelepet kell beépíteni, az elfagyás veszélye ellen.

- Tartály

Garantia Columbus földalatti tartályára esne a választásom. Azért praktikus, mert könnyű és akár több tartály is összeköthető. Így szinte bármekkora tárolókapacitást el lehet érni.

- Szivattyú

A rendszerbe több szivattyút is terveztem. Ezek biztosítják egyrészt a tartályok feltöltését a kút vizével, illetve a tartályokban lévő víz öntözést és a nyomást.

- Úszókapcsoló

A tartályban lévő vízszintet érzékeli. A programozott vízszintnél ki és bekapcsolja a szivattyút.

Varga Zsolt környezetmérnök

Forrás: Egyetemi team munka

Keszthelyi programok

Színházi előadások a Balaton Színházban

Május 26. (kedd) 19.00 Festetics bérlet

Május 27. (szerda) 19.00 Simándy bérlet

Felnyitott bérletes előadások

Topolcsányi Laura

SEGÍTSÉG, ÉN VAGYOK A FELESEGEM!

-testcserés vígjáték két felvonásban-

Turay Ida Színház

Főbb szerepekben: Détár Enikő, Kaszás Géza,

Hösvölgyi Ildikó, Nagy Gábor

Rendező: Bencze Ilona

Jegyár: 3.000 és 3.200 Ft

Június 10. (szerda) 19.00

Bérleten kívüli előadás

Georges Feydeau

BOLHA A FÜLBE

-vígjáték két részben-

Fogi Színház

Főbb szerepekben: Harsányi Gábor, Oszter

Alexandra, Belezsnay Endre, Várkonyi András

Jegyár: 3.000 és 3.200 Ft

Egyéb programok, ünnepek

Május 23-24. (szombat-vasárnap)

Több helyszínen

Keszthelyi Kilométerek Futóverseny

Félmaraton, maraton, váltók...

Szervező: Keszthelyi Kilométerek Egyesület

Web: <http://www.keszthelyikilometerek.hu/>

Május 28. (csütörtök) 18.00

Balaton Színház

Hegy Barbara: Alkalomadtán

Könyvbemutató és közönségtalálkozó.

A beszélgetést vezeti: Szűcs Anikó újságíró

A belépés díjtalan!

Május 30. (szombat) 15.00

Keszthely, F tér

VÁROSI GYERMEKNAP

15.00-18.00: Morzsa Állatvédelmi Alapítvány
bemutatója

15.00: Dalos Kedveltek sora

15.15: Tündérrózsa Néptáncgyűttes fellépése

16.00: Jazz-balet bemutatása, a GKMK jazz-ballett
csoportjainak bemutatkozása

17.00: Csillagszem Juhász a Griff Bábszínház
előadásában

Június 11. (csütörtök) 18.00

Balaton Színház, színházterem

TÜNDÉRRÓZSA NÉPTÁNCGÁLA

Szervező: Tündérrózsa Gyermek-néptáncscsoport

Web: <http://www.tunderrozsza91.atw.hu/>

Június 12. (péntek) 17.00

Balaton Színház, színházterem

JAZZ-BALETT GÁLA

A Goldmark Károly Művelődési Központ jazz-

balett csoportjainak évadzáró gálaműsora.

A belépés díjtalan!

KESZTHELY VÁROS NAPJA

Több helyszínen

Június 5. (péntek) 18.00

Balaton Színház, Simándy terem

ÁGH EDIT 70

Ágh Edit festményvész kiállítása

Június 5. (péntek) 19.00

Balaton Színház, színházterem

ZALA SZIMFONIKUS ZENEKAR

Vezényel: Pál János

Műsoron:

Ravel: Pavane egy infánsnak halálára

Bizet: Carmen 1. szvit

Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei

Június 5. (péntek)

Keszthely, F tér

MIÉNK ITT A TÉR!

17.00: Játszóházak, gyermekprogramok

20.00: PoProjekt Zenekar Szakonyi Milánnal

21.00: HoneyBeast koncert

Június 6. (szombat)

Keszthely, F tér

MIÉNK ITT A TÉR!

17.00: Játszóházak, gyermekprogramok

17.00: Georgikon és Nagyváthy

Néptáncgyűttesek

Kísér: a Re-Folk zenekar

18.00: Igricek Zenekar gyermekkoncertje

21.00: Ismerős Arcok Zenekar nemzeti-rock
koncert

Június 7. (vasárnap) 19.00

Balaton Színház, színházterem

GOLDMARK EMLÉKKONCERT

Hlavacsek Tihamér zongoraművész és barátainak
koncertje.

A belépés díjtalan!

Kísérő programok: kézműves vásár,
gasztronómiai kitelepülések, borházak...

Keszthelyi programok

Ismeretterjesztő előadások
a Balaton Színház szekciótermeiben
Támogató: NKA

Május 19. (kedd) 17.30

„Hozz magaddal egy verset, te légy a címe!”

HATVANEGY

Rendhagyó rulett.

Május 19. (kedd) 18.00

„Nyitott Szemmel”

FELVIDÉK: MÚLT, JELEN, JÖVENDŐ

Könyvbemutatóval egybekötött előadás.

Előadó: dr. Popély Gyula történész

Május 28. (csütörtök) 11.00

„Hungarikum Klub”

ÚT S B B

Gasztronómiai burgonya bemutató a Pannon Egyetem Georgikon Kar Burgonyakutatási Központ közreműködésével.

Május 28. (csütörtök) 14.00

„Keszthelyi Környezetvédő Egyesület”

A BALATON-PARTI ZÖLDTERÜLETEK ÉRTÉKEI

egy pályázat tükrében

Május 29. (péntek) 16.00

„TKME Körösi Csoma Sándor Klub”

KIS VÁLTOZTATÁSOK

ÉLETMÓDUNKBAN AZ

EGÉSZSÉGÜNKÉRT

Előadó: Meiszner Katalin, táplálkozási tanácsadó

Június 3. (szerda) 18.00

„Nyitott Szemmel”

TRIANON

Az Árpád-kortól Trianonig.

Előadó: Molnár V. József néplélek kutató

Június 12. (péntek) 18.00

„Nyitott Szemmel”

GLOBALIS HÁBORÚK ÖRVÉNYEIBEN

Előadó: Bogár László közgazdász

Június 18. (csütörtök) 18.00

Lélektani esték

AZ ÉRZELMI INTELLIGENCIA

FEJLESZTÉSE

Előadó: Uzsaliné dr. Pécsi Rita pszichológus

Labdarúgás: változatlanul negyedik helyen a csapat

Sajnos Somogyjádön és Balatonszabadiban is vereséget szenvedett csapatunk, így maradt a negyedik helyen, ám sajnos a dobogós hely elérése már csak matematikailag lehetséges. Ifistáink továbbra is a kilencedik helyen állnak a tabellán.

Eredmények:

Balatonberény – Balatonföldvár 5:2 (3:1)
Gólszerzők: Vörös Balázs, Gazda Gábor, Sifter Ádám (3)

U21: Balatonberény – Balatonföldvár 4:5

Somogyjád - Balatonberény 5:2 (1:1)

Gólszerzők: Vigh Robin, Wolf Balázs

U21: Somogyjád – Balatonberény 0:4

Balatonberény – Lengyeltóti 6:2 (3:2)
Gólszerzők: Sifter Ádám (3), Gazda Gábor (2), Karancz Kristóf

U21: Balatonberény – Lengyeltóti 7:2

Szilgyörök – Balatonberény 2:4 (1:1)

Gólszerzők: Sifter Ádám (2), Wolf Balázs, Gazda Gábor

U21: Szilgyörök – Balatonberény 0:10

Balatonszabadi – Balatonberény 4:1 (1:1)
Gólszerzők: Sifter Ádám

U21: Balatonszabadi – Balatonberény 4:1

A hátralévő forduló programja:

2015.05.17. 17:00

BALATONSZÁRSZÓ - BALATONBERÉNY

2015.05.24. 17:00

BALATONBERÉNY - SOMOGYVÁR

2015.05.31. 17:00

BALATONSZEMES – BALATONBERÉNY

Az elől álló csapatok a pályaválasztók. Az ifjúsági mérkőzések két órával a felnőtt összecsapások előtt kezdődnek. Horváth Péter

IMPRESSZUM

Kiadja: Balatonberényért Egyesület

8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.

Email: bbereny.tukorkep@gmail.com

Nyomtatás: Toronyi Zsolt, TSR Kft.

Felkészítéskészítő: Bató Bernadett

Következő szám lapzártája:

2015. június 5.

Kérjük a cikkek beküldését, hogy a fenti határidő mellett lehetőség szerint szíveskedjenek betartani. A határidőn túl beérkező írásokra vonatkozóan sajnos nem tudjuk garantálni, hogy bekerülnek a júniusi számba.

Az újságba szánt cikkeket, véleményeket a fenti email-címre, vagy a Kossuth L. u. 28. szám postafiókjába kérjük leadni.

Olvasóinktól beérkező kérésekre való tekintettel kérjük a cikkek küldését, hogy amennyiben nem a saját írásukat küldik be, a forrást szíveskedjenek feltüntetni. Köszönjük azoknak, akik ezt eddig is megtették.

Az esetleges nyomtatási hibákért elnézést kérünk.